

НОВИЯТ ЗАКОН ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Адв. Силвия Спасова – старши асоцииран адвокат

През месец юли беше приет новия закон за кредитните институции, който ще влезе в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Необходимостта от нов закон е свързана както с нуждата от хармонизиране на българското законодателство с правото на Европейския съюз, така и с отстраняване на някои констатирани в практиката несъвършенства на досегашната уредба.

Законът урежда условията и реда за лицензирането, осъществяването на дейността, надзора и прекратяването на кредитните институции и си поставя за цел да осигури стабилна, надеждна и сигурна банкова система, както и да защити интересите на вложителите. В закона са определени като кредитни институции банките и дружествата за електронни пари. Уредено е взаимното признаване на правото на лицензираните кредитни институции, както и на техните клонове да извършват дейност на територията на всички държави членки, без да е необходимо допълнително разрешение от надзорните органи на приемащата държава.

В закона се съдържа правният режим и основните изисквания за дейността на дружествата за електронни пари - правно-организационна форма, допустими дейности, собствен капитал и разрешени инвестиции.

За първи път в тази материя се въвежда понятието "професионална тайна" и се урежда режимът на защита на информацията, представляваща професионална тайна. Професионална тайна е информацията, която БНБ придобива или създава за целите на банковия надзор или във връзка с него и чието разгласяване би увредило търговския интерес или престижа на банка или нейни акционери.

С новия закон се либерализира режимът на придобиване на акции в банките, като е изоставена досега действащата система да се иска разрешение от Българска народна банка за всяка промяна в акционерния капитал на банка с над 10% от акциите и е предвидено разрешение само при достигане на определените в закона прагове - 20, 33, 50, 66, 75 или 100 на сто от акциите с право на глас.

Детайлно са регламентирани нарушенията на банките или нейни администратори или акционери, при които Българска народна банка може да наложи съответни мерки, както и вида на тези мерки. С оглед предприемане на действия по оздравяване на банката и избягване на фалити, е важна уредбата на случаите, в които банка може да бъде поставена под специален надзор. При опасност от неплатежоспособност Българска народна банка може да спре за определен срок изцяло или частично изпълнението на всички или някои от задълженията на банката, както и да разпорежи принудително увеличаване на капитала, включително като лиши досегашните акционери от права да участват в увеличаването.

Нова уредба намира процедурата за ликвидация на банка, като за първи път се предвижда уредба за продажба на предприятието на действаща банка.

В закона е предвидената възможност за обжалване пред Върховния административен съд на всички административни актове, издавани от Българска народна банка.

Реформата в банковата материя ще е факт след присъединяването на Република България към Европейския съюз.